

Boris Kagarlitskij

Inga nyttiga idioter längre

Ur *CounterPunch*, 27 juli 2023 (först i [Russian Dissident](#))

Den ryske socialisten Boris Kagarlitskij arresterades 25 juli 2023 (arkivfoto)

Den kände författaren, sociologen och dissidenten Boris Kagarlitskij har arresterats utifrån påhittade politiska anklagelser. Huruvida han kommer att åtalas för att ha "främjat extremism" eller "misskrediterat Ryska Federationens väpnade styrkor", "terrorism" eller "förräderi" är helt betydelselöst i dagens Ryssland, där politiska skenrättegångar blivit normen för dem som törs säga sanningen om Rysslands kriminella krig i Ukraina och dess degenererade härskande klass av oligarker och apparatjiks i Kreml.

När detta skrivs har Kagarlitskij i väntan på rättegång förts till den avlägsna republiken Komi, ett isolerat område strax väster om Uralbergen, där en skenrättegång väntar den 24 september. Det är ingen tillfällighet att han sänts till denna isolerade region, där även hans rättsliga ombud har svårt att nå honom, i stället för att placeras i häkte i Moskva eller Sankt Petersburg, där han kunde tänkas ha kontakter med ett nätverk av anhängare, vänner, journalister och andra aktivister.

Boris Kagarlitskij har i decennier varit en kraftfull röst för socialism och marxism i Ryssland och internationellt. Arresteringen och fängslandet av honom illustrerar bara ytterligare kraften i hans inträngande analyser och stora beslutsamhet att motsätta sig den alltmer auktoritära och fascistiska karaktären i Putins Ryssland. Detta är inte första gången han arresteras – anklagelser riktades mot honom för många år sedan när han kandiderade till Moskvas stadsfullmäktige – men den senaste åtgärden är oroväckande i och med att den ryska staten tillgripit allt mer drakoniska anklagelser och domar också för tämligen obetydliga former av antikrigs-aktivitet.

CounterPunch har sedan länge publicerat Kagarlitskijs artiklar. Jag är glad att kunna kalla Boris en kamrat och vid flera tillfällen haft honom med på CounterPunch Radio, senast i september i fjol då han och jag diskuterade motiven bakom Putins kriminella krig, Natos roll, den ryska imperialismen och mycket annat.

Arresteringen av Boris är också en påminnelse om den cancerartade politik och moraliskt bankrutta hållning delar av vänstern står för, genom att tona ner ryska krigsbrott, indirekt eller öppet rättfärdiga den ryska aggressionen under falska påståenden om "antiimperia-

lism” och på andra sätt ge vänsteralibi för detta krig av imperie-revanschism.

CounterPunch är stolt att stå tillsammans med Boris Kagarlitskij och protestera mot denna politiska förföljelse från Putinregimens sida. Vi kräver hans omedelbara frigivning och står solidariska med alla hans kollegor i Rabkor, runt om i Ryssland och internationellt.

Följande artikel skrev Kagarlitskij bara någon dag innan han själv anhölls.

Eric Draitser

25 juli 2023

Strelkov/Girkin

”De kan, men vi kan inte.”

I månader var vi tvungna att upprepa detta när oppositionella vänsteranhängare och liberaler blev arresterade och ställda inför rätta bara för att ha yttrat ordet ”krig” i samband med de militära operationerna i Ukraina, medan Igor Strelkov och hans anhängare kritiserade militärledningens uttalanden, uttalade sitt missnöje med nederlag vid fronten och talade öppet om det usla tillståndet i de militära enheterna. Givetvis kom de undan eftersom de inte ifrågasatte själva behovet av militära insatser. Till att börja med uttalades inte Putins namn och han utsattes inte för direkt kritik. Regeringen kritiserades bara för att inte gå nog hårt fram. Beträffande Ukraina höll de envist fast vid uppfattningen att något land med det namnet inte fick existera.

Men nu har allt förändrats. Klockan 11.30 den 21 juli kom man och hämtade Strelkov, FSB-officerare anhöll grundaren av Ilskna Patriots Klubb. Tidigare hade anklagelser riktats mot pensionerade översten Vladimir Kvattjkov, ytterligare en välkänd medlem av klubben. Han kommer att bestraffas för att ha misskrediterat den ryska armén.

Strelkov hade givetvis trampat över vissa oskrivna linjer genom att fälla förolämpande kommentarer om Putin. Men viktigare än så är att läget har förändrats.

Ilskna Patrioter kan med rätta anklagas för aggressivitet och blodtörst (och med tanke på en

del av sina vapenbröder kan Strelkov rent av betecknas som en av de mer moderata). Men huvudproblemet med dem är inte deras åsikter *per se* utan den groteska politiska naiviteten och ekonomiska okunnigheten, som lett dem dit de hamnat idag. De begrep inte att de militära operationerna har bedrivits så kompetent och effektivt som dagens ryska stat är kapabel till. De ville inte acceptera att målen med denna konflikt inte hade något med officiella deklara- tioner att göra (vilka hur som helst ständigt motsade varandra), eller med några vackra drömmar om att återskapa det ryska imperiet eller Sovjetunionen, vilket de Ilskna Patrioterna fortsätter att fantisera om. Enligt dem har myndigheterna gjort allt rätt och löst problemen på bästa sätt. Om man vill ha det på något annat vis måste man ändra statssystemet och de politiska målen. Men problemet är att varje nödvändig förändring inte skulle ha någon plats för vare sig den nuvarande oligarkin, eller för någon ”patriotisk” agenda i syfte att återvända till ett drömt förflutet.

En unik egenskap hos den ryska eliten är inte bara att den vägrar erkänna sina misstag, den vill heller inte erkänna objektiva problem (framför allt problem som de själva orsakat). I stället för att medge problemen ser de styrande bara hot och på de hoten reagerar de på två sätt – endera genom lögner i TV, eller repression. Det ena hänger förstås ihop med det andra.

De lögner som dagens propagandister i Kreml åstadkommer skiljer sig radikalt från vad vi var med om i Sovjetunionen. På den tiden syftade propagandan åtminstone till att lösa reella, strategiska problem med att mobilisera stöd. Idag är det enda som behövs ett omedelbart rättfärdigande av den rådande situationen, utan att man någonsin vill kännas vid sina egna tidigare uttalanden – de existerade bara inte! Den värld George Orwell skildrade i 1984 har i dag blivit vardagsrutin. Det enda som krävs av samhället är politisk minneslucka.

Strelkov och hans Ilskna Patrioter började inte utgöra ett hot när de kritiserade krigsförloppet, utan när de började ta den retorik de matats med i ett och ett halvt år på allvar.

Vi behöver inte uppehålla oss vid hur regimen motiverat varför hela denna operation över huvud taget inletts. De styrande tar helt uppenbart ändå inte detta på allvar och ser nu ut att vara redo till en större omkastning av kursen. Tjänstemän på olika nivåer är väl medvetna om att det är nödvändigt att lämna Ukrainas territorium, ju förr desto bättre. Hur detta ska ske, och viktigast – av vem, vet vi ännu inte. Putin passar uppenbarligen inte in i denna förändring, men efter Jevgenij Prigozjins revolt är det ingen hemlighet för någon att hans välde går mot sitt slut. Under tiden kan Ilskna Patrioter tystas med förevändningen att de inte visat respekt för härskaren. De har blivit mycket farligare än oppositionen till vänster och bland liberaler, inte för att de har något som helst alternativ att erbjuda, eller för att de vill eller kan förändra något, utan för att de ihärdigt klamrar sig fast vid den gamla agendan just i den stund då den härskande eliten planerar att förändra den agendan.

Ilskna Patrioter bildar en ideologisk jäsningskultur för en konservativ revolt. Själva kan de inte organisera något och det kommer de heller inte att göra. Men man vet aldrig vilket eko ens egna ord kan få! Men om folk som sett tillräckligt på tv och tar de högstämda paroller som tidigare förkunnats på för stort allvar? Respekt för makten i dagens Ryssland fordrar inte stöd för de ständigt ombytliga officiella målen, som strider med varandra och med verklig- heten, utan ödmjukhet. En lojal allmänhet måste vara redo att vara lojal mot varje beslut. Sedan kommer makten att försöka krossa ärliga patrioter, beundrarna av tsarimperiet, militarister, nostalgiker till Sovjetunionen, eller kort och gott sådana som memorerade gårdagens mantra alltför noggrant.

Gårdagens opposition kanske känner skadeglädje idag. Men i det finns inget att glädja sig åt. Hur fel de Ilskna Patrioterna än må ha, oavsett vilka förfärliga uttalanden de kommer att slunga ur sig, så bestraffas de inte för sina synder, eller ens för sina principer, utan för att de över huvud taget har några principer. Även om sådana åtgärder förebådar en senkommen förändring av politiken finns inte minsta anledning att tro att nästa omgång kommer att vara

mer framgångsrik än de tidigare. Problemen förblir inte bara olösta, de erkänns inte ens. De vid makten börjar nu inse att de ändå måste försöka slinka ur den ukrainska fälla som de glatt trampade in i för ett och ett halvt år sedan. Men sedan kommer hela bördan av andra olösta problem att hamna på deras – och våra – skuldror.

Men om det fanns någon som på allvar ville lösa problemen inom ekonomi, politik, förvaltning, samhällsliv och internationella relationer hade vi inte haft något krig i Ukraina, någon situation liknande den idag, inga Ilskna Patriots Klubb.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips: Kagarlitskij om kriget i Ukraina på Marxistarkivet

[Eviggt krig: från Putin till Peter och tillbaka](#) (juli 2022)

[Putins krig går sämre än det verkar](#) (augusti 2022)

[”Folk kommer inte att kämpa för den här regimen”](#) (augusti 2022)

[Om krigets ettårsdag – hur mycket längre kan detta pågå?”](#) (mars 2023)

[En seger för Putin vore det värsta som kan drabba Ryssland](#) (maj 2023)

[En vädjan till mina progressiva vänner i väst: sluta hjälpa Putin med era försonliga och tvetydiga uttalanden](#) (maj 2023)

Se även:

[Ryssland från kris till katastrof](#) (artikel från 1995)

[Chodorkovskij-debatten](#) (*Flamman* 2003)

[Vart är Tjetjenien på väg?](#) (*Flamman* 2004)

[Ett gott ord för Misha Kasyanov](#) (*Flamman* 2004)

[Så lätt kvävs inte oktoberfirandet](#) (*Flamman* 2007)

[Ryssland kan tjäna på sitt straff](#) (*Flamman* 2008)

Böcker av Kagarlitskij på svenska:

Sovjetunionen: monolit i upplösning (1991)

Radikalismens återkomst – att omforma vänsterns organisationer (2002)